

ΝΟΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ, ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΙΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΈΚΘΕΣΗ

Όταν ένα άτομο δεν είναι ικανό να λάβει μια απαραίτητη απόφαση ανεξάρτητα, επί παραδείγματι, εξαιτίας μιας ασθένειας ή μιας αναπηρίας, η νομοθεσία του Οντάριο επιτρέπει τον ορισμό ενός «αναπληρωτή», συνήθως μέλος της οικογένειας, για τη λήψη της απόφασης εκ μέρους του εν λόγω ατόμου. Τούτο αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, λόγω του ότι το προαναφερθέν δίνει το δικαίωμα να λαμβάνονται αποφάσεις πέραν του ατόμου.

Βασικά στοιχεία σχετικά με το Νόμο

Δύναται να οριστεί ένας αναπληρωτής υπεύθυνος λήψης αποφάσεων, σε περιπτώσεις όπου ένα άτομο δεν κατανοεί τη σχετική με μια απαραίτητη απόφαση πληροφορία ή σε περιπτώσεις όπου δεν είναι ικανό να εκτιμήσει τις συνέπειες μιας απόφασης.

Οι αναπληρωτές υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων μπορούν να οριστούν για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα κάτωθι:

- αποφάσεις περί υγείας, οδοντιατρικής και άλλων ειδών θεραπευτικής αγωγής·
- διατροφή, ασφάλεια, ρυθμίσεις διαβίωσης, ένδυση, υγιεινή και παρόμοια προσωπικά ζητήματα· και
- ιδιοκτησία και οικονομικές αποφάσεις, όπως, επί παραδείγματι, περί τραπεζικών ζητημάτων, επενδύσεων, αγοράς ή πώλησης ενός σπιτιού, και παρόμοια ζητήματα.

Οι αναπληρωτές υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων μπορούν να οριστούν με διαφορετικούς τρόπους.

- Ένα άτομο μπορεί να κάνει ένα «πληρεξούσιο» ορίζοντας κάποιον άλλο να λάβει αποφάσεις για εκείνον.
- Τα δικαστήρια ή η κυβέρνηση μπορούν να ορίσουν έναν «κηδεμόνα» για να λαμβάνει αποφάσεις.
- Εάν μια απόφαση περί θεραπευτικής αγωγής είναι απαραίτητη και δεν υπάρχει πληρεξούσιο ή κηδεμόνας για να λάβει την εν λόγω απόφαση, θα οριστεί αυτομάτως ένα μέλος της οικογένειας για να το πράξει.

Άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα οποία αναπτύσσουν άνοια, άτομα με πνευματικής υγείας ή αναπτυξιακές αναπηρίες, άτομα που έχουν επίκτητη εγκεφαλική διαταραχή καθώς κι εκείνα τα άτομα με σοβαρές ασθένειες είναι πιο πιθανό να μην είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις ανεξάρτητα, είτε για σύντομο είτε για μεγάλο χρονικό διάστημα, καθώς και να επηρεάζονται από αυτούς τους νόμους. Πολλοί άνθρωποι θα επηρεαστούν από αυτούς τους νόμους σε κάποια έκφανση της ζωής τους, είτε διότι δεν είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις ανεξάρτητα είτε διότι βοηθούν ένα μέλος της οικογένειας ή έναν φίλο που δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις ανεξάρτητα.

Έχουν εκφραστεί ανησυχίες ότι αυτοί οι νόμοι δεν λειτουργούν όπως θα έπρεπε· ότι οι αναπληρωτές λήψης αποφάσεων ενδέχεται να κάνουν εσφαλμένη χρήση των ρόλων τους· ότι οι άνθρωποι ενδέχεται, απρεπώς, να χάσουν τον έλεγχο επί των δικών τους αποφάσεων· και ότι είναι δύσκολο για τους ανθρώπους να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

Η Ενδιάμεση Έκθεση περί Νομικής Ικανότητας, Λήψης Αποφάσεων και Κηδεμονίας της Επιτροπής Δικαίου του Οντάριο (LCO) προτείνει 54 σχέδια συστάσεων για αλλαγές στους νόμους, στις πολιτικές και στα προγράμματα εν σχέσει με τη νομική ικανότητα, τη λήψη αποφάσεων και την κηδεμονία.

Ανησυχίες σχετικά με το Νόμο

Οι οικογένειες και οι άνθρωποι που επηρεάζονται άμεσα από τη νομοθεσία αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην άσκηση των δικαιωμάτων τους ή στην επίλυση διαφορών, διότι το σύστημα της δικαιοσύνης, το οποίο ασχολείται με ζητήματα που σχετίζονται με πληρεξούσιο και κηδεμονία, διαπιστώνεται δαπανηρό, περίπλοκο και εκφοβιστικό.

Η Ενδιάμεση Έκθεση προτείνει:

- Μεταφορά αποφάσεων σχετικά με αυτά τα θέματα πέραν των δικαστηρίων σε μια διοικητική σύγκλητο, ήτοι στο Συμβούλιο Συναίνεσης και Ικανότητας [Consent and Capacity Board].
- Αναμόρφωση του Συμβουλίου Συναίνεσης και Ικανότητας προκειμένου να διευκολύνει την πιο αποτελεσματική λειτουργία του σε αυτό τον τομέα.
- Ενδυνάμωση της διαθέσιμης υποστήριξης σε μεμονωμένα άτομα, όπως Δικαστική Αρωγή και «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες τμήματος 3» [section 3 counsel].
- Εξερεύνηση των δυνατοτήτων για εξειδικευμένα προγράμματα διαμεσολάβησης· και
- Παροχή περισσότερων επιλογών στον Δημόσιο Κηδεμόνα και στον Εντολοδόχο, όταν έχει ολοκληρώσει μια έρευνα.

Πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι αλληλεπιδρούν σε αυτό τον τομέα της νομοθεσίας, δεν το κατανοούν. Εδώ, περιλαμβάνονται όχι μόνο άτομα που επηρεάζονται άμεσα καθώς και τις οικογένειές τους, αλλά, επίσης, και επαγγελματίες και παρόχους υπηρεσιών που πρέπει να εφαρμόσουν το νόμο. Το προαναφερθέν αποτελεί έναν από τους λόγους, για τους οποίους ο νόμος δεν εφαρμόζεται, πάντα, ορθά.

Η Ενδιάμεση Έκθεση προτείνει:

- Αναγνώριση, στη νομοθεσία, ενός θεσμού με ξεκάθαρο ρόλο για συντονισμό της ανάπτυξης πληροφοριών και εκπαίδευση σε αυτόν τον τομέα.
- Δημιουργία μιας κεντρικής εκκαθάρισης πληροφοριών.
- Ενδυνάμωση της διάταξης πληροφοριών σε οικογένειες και σε μεμονωμένα άτομα που επηρεάζονται άμεσα, σύμφωνα με το Νόμο περί Συναίνεσης Υγειονομικής Περίθαλψης [Health Care Consent Act].

- Ενδυνάμωση του ρόλου των ρυθμιστικών σωμάτων στον τομέα της υγείας και των επαγγελματικών εκπαιδευτικών θεσμών· και
- Αποσαφήνιση τομέων του νόμου, όπου υπάρχει σύγχυση.

Υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα των αξιολογήσεων της νομικής ικανότητας, σύμφωνα με το Νόμο περί Συναίνεσης Υγειονομικής Περίθαλψης, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι να θεωρούνται, ενδεχομένως εσφαλμένα, ανίκανοι ή ικανοί για τη λήψη μιας απόφασης. Όταν ένα άτομο θεωρηθεί νομικά ανίκανο για τη λήψη μιας απόφασης, τότε, ενδεχομένως, δεν έχει πληροφορηθεί καταλλήλως για τα δικαιώματά του.

Η Ενδιάμεση Έκθεση προτείνει:

- Δημιουργία επίσημων οδηγιών για την αξιολόγηση της ικανότητας και για τις ελάχιστες προδιαγραφές για την παροχή πληροφοριών περί δικαιωμάτων.
- Εξερεύνηση τρόπων παροχής έμπειρων και ανεξάρτητων συμβουλών σε εκείνους που τις χρειάζονται περισσότερο.
- Χρησιμοποίηση των υφιστάμενων θεσμών για την παροχή καλύτερης επίβλεψης και ελέγχου στον εν λόγω τομέα· και
- Έλεγχο και αποτίμηση αυτών των αλλαγών προκειμένου να φανεί, εάν χρήζει η ανάγκη διόρθωσης του προβλήματος.

Είναι σημαντικό αυτοί οι άνθρωποι να διατηρούν όσο το δυνατόν περισσότερο έλεγχο επί των ζωών τους, ενώ το δικαίωμα λήψης αποφάσεων δεν θα πρέπει να αίρεται, εκτός εάν είναι απολύτως απαραίτητο.

Η Ενδιάμεση Έκθεση προτείνει:

- Αυτοί οι πάροχοι υπηρεσιών, καθώς και εκείνοι που εκπονούν αξιολογήσεις, να ικανοποιούν τις ανάγκες εκείνων που δεν έχουν την ικανότητα λήψης αποφάσεων ανεξάρτητα.
- Όπου ορίζεται ένας αναπληρωτής υπεύθυνος λήψης αποφάσεων, να καταστεί σαφές ότι η προσοχή πρέπει να δοθεί στις αξίες και στις επιθυμίες του ατόμου, για το οποίο λαμβάνουν αποφάσεις.

- Να δημιουργηθεί μια εναλλακτική προκειμένου να επιτραπεί στα μεμονωμένα άτομα να ορίσουν κάποιον για να τους βοηθήσει να λάβουν αποφάσεις, εν αντιθέσει με τη λήψη αποφάσεων για αυτούς.
- Να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή, κατά τον ορισμό ενός κηδεμόνα, ως προς το εάν υπάρχουν άλλες, λιγότερο αδιάκριτες εναλλακτικές.
- Να υπάρξουν καλύτερες ευκαιρίες για τακτική αναθεώρηση ως προς το εάν χρήζει η ανάγκη ενός κηδεμόνα.
- Να δύναται ο ορισμός περισσότερων ειδικών κηδεμόνων· επί παραδείγματι, προκειμένου να λάβουν ακόμα μια και μόνο απόφαση.

Πολλοί άνθρωποι εξέφρασαν ανησυχίες ότι τα άτομα που ορίστηκαν, σύμφωνα ένα πληρεξούσιο, ενδεχομένως να χρησιμοποιούν εσφαλμένα τον εν λόγω ορισμό, επί παραδείγματι, προκειμένου να χρησιμοποιήσουν, απρεπώς, τα χρήματα ή την περιουσία του ατόμου για το δικό τους όφελος.

Η Ενδιάμεση Έκθεση προτείνει:

- Όταν ένα άτομο ξεκινά να δρα σύμφωνα με ένα πληρεξούσιο, να απαιτείται να υπογράψει μια Δήλωση Δέσμευσης που αναγνωρίζει τις ευθύνες του σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις συνέπειες εκ της μη εκπλήρωσής τους.
- Όταν ένα άτομο ξεκινά να δρα σύμφωνα με ένα πληρεξούσιο, να παραδίδει Ειδοποίηση Πληρεξουσίου ενεργώντας σε άτομα ορισθέντα σύμφωνα με το πληρεξούσιο· και
- Σε άτομα που δημιουργούν πληρεξούσιο να έχουν, επίσης, την επιλογή ορισμού ενός «Επόπτη» με συγκεκριμένες εξουσίες και καθήκοντα, του οποίου ρόλος είναι να κάνει λογικές προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει ότι το ορισθέν άτομο εκπληρώνει τις ευθύνες του.

Καθώς η κοινωνία μεταβάλλεται, λιγότεροι άνθρωποι έχουν οικογένεια ή φίλους που είναι πρόθυμοι και ικανοί να ενεργήσουν ως αναπληρωτές υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων και που έχουν τις δεξιότητες να το πράξουν. Επί του παρόντος, εν τοιαύτη περιπτώσει, ο Δημόσιος Κηδεμόνας και Εντολοδόχος μπορούν να αναλάβουν τον εν λόγω ρόλο.

Η Ενδιάμεση Έκθεση προτείνει:

- Να επιτραπεί στα μεμονωμένα άτομα να προσδιορίσουν τα μέλη της οικογένειας, τα οποία δεν επιθυμούν να οριστούν αυτομάτως σύμφωνα με το Νόμο περί Συναίνεσης Υγειονομικής Περίθαλψης.
- Να γίνει εστίαση στο ρόλο του Δημόσιου Κηδεμόνα και Εντολοδόχου όσον αφορά στην παροχή ειδικών και έμπιστων υπηρεσιών για εκείνους, οι οποίοι δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν καταλλήλως από άλλες εναλλακτικές, είτε λόγω της κοινωνικής τους απομόνωσης, της δυναμικής της οικογένειάς τους, είτε λόγω της δύσκολης φύσης των αναγκών τους.
- Να εξερευνηθεί, εάν οι κοινοτικοί οργανισμοί μπορούν να αναλάβουν ρόλο στην καθημερινή λήψη αποφάσεων· και
- Να εξερευνηθεί, εάν είναι εφικτό για την κυβέρνηση να θεσπίσει ένα κανονιστικό καθεστώς και ένα καθεστώς χορήγησης αδείας για επαγγελματίες εκπροσώπους με κατάλληλες προφυλάξεις και επίβλεψη.

Πιστεύουμε ότι οι αλλαγές μπορούν, πιθανότατα, να είναι επιτυχημένες, εάν βασίζονται σε ευρείες διαβουλεύσεις με εκείνους που επηρεάζονται. Στην ανάπτυξη των προτάσεών μας, συμβουλευτήκαμε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και άτομα με αναπηρίες, τις οικογένειές τους, εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, δικηγόρους, δικαστές, την κυβέρνηση, κοινοτικούς οργανισμούς, παρόχους υπηρεσιών, συνηγόρους και λοιπούς. Θα θέλαμε να ακούσουμε από εσάς, εάν έχετε σχόλια επί των προτάσεών μας. Εάν θα θέλατε να σχολιάσετε, παρακαλούμε δείτε πώς να το πράξετε στο «Μοιραστείτε την Ανατροφοδότησή σας» (Share Your Feedback) <http://www.lco-cdo.org/en/capacity-guardianship-interim-report-share-your-feedback>.

Η Ενδιάμεση Έκθεση περί Νομικής Ικανότητας, Λήψης Αποφάσεων και Κηδεμονίας της Επιτροπής Δικαίου του Οντάριο (LCO) είναι διαθέσιμη διαδικτυακά, μαζί με πληροφορίες σχετικές με άλλα πονήματα της LCO, στην ιστοσελίδα www.lco-cdo.org

Η Νομική Επιτροπή του Οντάριο χρηματοδοτείται από:

και υποστηρίζεται από τις Νομικές Σχολές των κάτωθι πανεπιστημίων:

**Lakehead University, Queen's University, University of Ottawa
(Τμήματα Κοινοδικαίου και Αστικού Δικαίου),
University of Toronto, University of Windsor και Western University.**

Η Νομική Επιτροπή του Οντάριο λαμβάνει επιπρόσθετη στήριξη από το Πανεπιστήμιο της Υόρκης